

HÁSKÓLI ÍSLANDS

FÉLAGSVÍSINDASVIÐ

FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

Fjölskyldur og félagsráðgjöf

Guðný Björk Eydal

Félagsráðgjafi og prófessor

Guðný Björk Eydal Samræða um fjölskyldur

17092010

- Kenningar og aðferðir félagsráðgjafar
- Rannsóknir og kennsla
- Áhrif rannsókna
- Framtíðar áskoranir - spurning fyrir samræðu

Frumkvöðlar ólíkar áherslur- einstaklingur/samfélag

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁDGJAFARDEILD

- Mary Richmond (1861-1928) taldi orska vanda f.o.f að leita hjá einstaklingum- ekki ómeðvituð um áhrif samfélags - en taldi árangursríkast að vinna með einstaklingum- hjálp til sjálfshjálpar
- Jane Addams (1860-1935) lagði meiri áherslu á hóp-og samfélagsvinnu og að breyta þyrfti samfélaginu
- Báðar lögðu áherslu á mikilvægi fjölskyldunnar

Ólíkir kenningarskólar - ólíkar vinnuaðferðir

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Ólíkir kenningarskólar leiddu til þess að félagsráðgjöf leggur áherslu á vinnuaðferðir til að geta unnið með einstaklingum, hópum, fjölskyldum og samfélögum
- Í rúmlega 100 ára sögu félagsráðgjafar hafa aðferðirnar þróast og tekið breytingum
- Fjölskylduvinna og meðferð hefur tekið mið af kenningum um eðli og gerð fjölskyldunar á hverjum

tíma (Sjá nánar: Sigrún Júlíusdóttir (2010). Family-focused social work: professional challenges of the 21st century. Í H. Forsberg og T. Kröger (Ritstj.) *Social Work and Child Welfare Politics*, bls. 83-96. Bristol:Policy Press)

Kennsla: Námskeið um fjölskyldur

- Fjölskyldur og fjölskyldustefna
- Ofbeldi og vanræksla í fjölskyldum
- Félagsmálalöggjöf III: Barnavernd og sifjaréttur
- Fjölmennning og fagstörf
- Fjölskyldukenningar og meðferð
- Börn og unglíngar

Námsleiðir í framhaldsnámi

- Diplómaleiðir á sviði barnaverndar og í samstarfi við Guðfræði og hjúkrunarfræðideild nám í kynfræði (sexology)
- MA nám í fjölskyldumeðferð (120e, námskeið 90e ritgerð 30e)
- Inntökuskilyrði BA/BS félagsvísinda/heilbrigðissviði
- Nám í fjölskyldumeðferð í samvinnu við EHÍ og einstök námskeið t.d. í barnavernd fyrir fagstéttir

Nokkur helstu viðfangsefni fjölskyldurannsókna

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Fjölskyldusamskipti, styrk og veikleikar fjölskyldna
- Hlutverk fjölskyldna og barna, mæðra og feðra
- Parsambandið, samband foreldra og barna
- Fjölskyldan sem stofnun, ytri og innri mótunarpættir hlutverk etc.
- Samspili fjölskyldu og vinnumarkaðar
- Fjölskyldustefna og samfélagsleg umgjörð fjölskyldunnar

Rannsóknir kennara- helstu áherslur

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- **Anni Haugen:** Barnavernd- samstarf barnaverndar við börn og fjölskyldur, samkynhneigð með árherlsu á réttinn til fjölskyldulífs
- **Chien Tai Shill:** Kynferðislegt ofbeldi gegn börnum. Gerendur kynferðislegs ofbeldis.
- **Freydís Jóna Freysteinsdóttir:** Ofbeldi og vanræksla barna, ofbeldi í parsamböndum, barnavernd, áhættuhegðun unglunga, hjóna- og fjölskyldumeðferð
- **Guðný Björk Eydal:** Fjölskyldustefna, umönnunarstefna, barnarannsóknir/ barnastefna, barnafátækt
- **Halldór S. Guðmundsson:** Barnavernd, notendasamráð, matstæki
- **Hervör Alma Árnadóttir:** Ungt fólk, fjölskyldumál og fjölskyldusamráð
- **Hrefna Ólafsdóttir:** Barnageðheilbrigðissvið, kynferðislegt ofbeldi gegn börnum, sjálfsvígsheðgun barna, tengsl og samskipti í fjölskyldum
- **Sigrún Júlíusdóttir:** Fjölskyldurannsóknir, skilnaðir, staða , staða fjölskyldna í samfélaginu, tengsl kynslóðanna
- **Sigurveig H. Sigurðardóttir:** Aldraðir, fjölskyldutengsl kynslóða, fjölskyldustuðningur
- Auk rannsókna stundakennara og MA ritgerða um börn og fjölskyldur

PhD ritgerðir kennara

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Sigrún Júlíusdóttir (1993) *Den kapabla familjen i det isländska samhället : en studie om lojalitet, äktenskapsdynamik och psykosocial anpassning*
- Steinunn Hrafnisdóttir (2004) *The mosaic of gender: the working environment of Icelandic social service managers*
- Freydís Jóna Freysteinsdóttir (2004) *Risk factors for repeated child maltreatment*
- Guðný Björk Eydal (2005) *Family policy in Iceland 1944-1984*

Rannsóknastofnun í barna- og fjölskylduvernd (RBF)

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Rannsóknastofnuninni er ætlað að vera víðtækur vettvangur rannsókna á sviði félagsráðgjafar, einkum öllu því er lýtur að **stefnumörkun, þróun og þjónustu í barna- og fjölskylduvernd** sem spannar allt lífsskeiðið frá æsku til efri ára.

Sjá nánar <http://stofnanir.hi.is/rbf/>

Áhrif rannsókna?

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Stofnun Stígamóta- umræður um sifjaspell í námi í félagsráðgjöf, opinn sími eitt kvöld- þörfin ljós
- Mótun þál. um fjölskyldustefnu byggðist á rannsóknum – samræðu fræðimanna
- Rannsóknin *Áfram foreldrar* – áhrif á samræðu/ stefnumótun varðandi sameiginleg forsjá
- Breytingar á sifarétti vegna ættleiðinga og barneigna samkynhneigðra röksuttar með tilvísun til rannsókna
- Breytingar á lögum um fæðingarorlof rökstuddar með tilvísun í rannsókn sem sýndi að feður vildu eiga ríkari hlutdeild í umönnun barna sinna

Áskoranir spurningar

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

Í stefnumótun ríkisstjórnarinnar segir:

- *Mikilvægasta verkefni velferðarþjónustunnar og leiðarljós við forgangsröðun í núverandi aðstæðum er að **vernda hag og stöðu barna og fjölskyldna þeirra, sem og þeirra sem lakast standa í samfélaginu***

Spurning:

HÁSKÓLI ÍSLANDS
FÉLAGSVÍSINDASVIÐ
FÉLAGSRÁÐGJAFARDEILD

- Hvernig verður þessum markmiðum, að *vernda hag og stöðu barna og fjölskyldna þeirra, best náð?*
- Hver væru ykkar ráð til ríkisstjórnarinnar?
- Kalla þau á frekari rannsóknir eða er hægt að byggja á fyrirliggjandi þekkingu?
- Hvað þarf að tryggja?
- Hvaða leiðir er best að fara?